

Keskiviikko 27. lokakuuta 1999

tilinlytsoikeuksien laajennuksen kautta tai ostamalla arvopapereita ensimarkkinoilta, ja tekemään selväksi, että hätäosto-periaatetta ("bail-out") ei sovelleta myöskään valtion arvopapereiden ostamiseen jälkimarkkinoilta, ja korostamaan tässä yhteydessä mahdollisia vaaroja, jotka muutamien hallitusten liiallinen turvautuminen lyhytaikaiseen, alle vuoden maturiteetin omaavaan, rahoitukseen aiheuttavat joko jäsenvaltioiden luottokelpoisuudelle tai EKP:n uskottavuudelle;"

17. katsoo tarpeelliseksi ja asianmukaiseksi, että EKP on edustettuna kansainvälisellä tasolla kuten Kansainvälisessä järjestelypankissa, Kansainvälisessä valuuttarahastossa ja G7-ryhmässä, mutta pyytää komissiota olemaan asianmukaisesti mukana päätöksenteossa ja institutionaalisella tasolla erityisesti Kansainvälisessä valuuttarahastossa; pyytää EKP:a täysin tunnustamaan roolinsa kansainvälisessä yhteistyössä;

18. pahoittelee, että joidenkin neuvoston jäsenten on kerrottu ehdottaneen rajaa EKP:n harkintavallalle hintatason vakauden tavoittelussa esittämällä mahdollisuutta käyttää valuuttakurssipolitiikassa "yleisiä suuntaviivoja" tai jopa noudattaa virallista valuuttakurssijärjestelmää; huomauttaa, että tällaisten suuntaviivojen perusteltavuutta vähentää se, että vain pieni osa euroalueen BKT:sta on nyt alttiina valuuttakurssivaihtelulle; huomauttaa, että tällainen neuvoston päätös voisi perustua ainoastaan joko EKP:n itsensä tai komission suositukseen ja että se vaatisi yksimielisyyttä; toivoo tässä yhteydessä, että neuvoston jäsenet ovat tulevissa kommentissaan varovaisempia;

19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Euroopan keskuspankille, komissiolle ja neuvostolle.

15. Tampere

B5-0187, 0188, 0190 ja 0193/1999

Euroopan parlamentin päätöslauselma Tampereella pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen tulok-sista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Amsterdamin sopimuksen määräykset sekä Wienin yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman, joka koskee vapautteen, oikeuteen ja turvallisuuteen perustuvaa aluetta,
- ottaa huomioon myös ne Amsterdamin sopimuksen määräykset, jotka koskevat EU:n toimielinten vastuuta perusoikeuksien turvaamisesta sekä kaikkien syrjinnän, rasismien ja muukalaisvihan muotojen vastaisia toimia,
- ottaa huomioon samasta asiasta aikaisemmin antamansa päätöslauselmat ja erityisesti 16. syyskuuta 1999 antamansa Tampereen huippukokousta edeltäneen päätöslauselman⁽¹⁾, 23. syyskuuta 1999 päätetyssä puheenjohtaja Prodin Suomen pääministerille osoitetussa kirjeessä ilmaistun komission kannan sekä Euroopan parlamentin puhemiehen puheen Eurooppa-neuvostolle,
- ottaa huomioon Tampereella 15. ja 16. lokakuuta 1999 pidetyn Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen päätelmät vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomisesta Euroopan unioniin,

Perustuslailliset ja demokraattiset piirteet

1. kiinnittää huomiota siihen merkittävään seikkaan, että valtioiden ja hallitusten päämiehet pitivät ensimmäistä kertaa erityisen huippukokouksen, joka keskittyi "vapauden, kansanvallan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteisiin" perustuvan unionin ydinkysymyksiin;

2. pahoittelee, että vaikka Eurooppa-neuvosto korosti demokraattisten toimielinten asemaa Euroopan yhdentymisen kulmakivenä, puheenjohtajavaltion päätelmissä ei viitattu kertaakaan Euroopan parlamentin puhemiehen puheenvuoroon tai parlamentin Eurooppa-neuvostolle lähettämiin erityisiin suosituksiin; korostaa ennen kaikkea demokraattisen valvonnan lisäämisen tarvetta;

⁽¹⁾ Kyseisen istunnon pöytäkirja, osa II, kohta 10 b.

Keskiviikko 27. lokakuuta 1999

3. pyrkii ennen vuoden loppua järjestämään kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntansa avulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevan uuden parlamenttien välisen kokouksen (maaliskuussa 1999 järjestetyn kokouksen pohjalta), johon osallistuisivat kansalaisyhteiskunnan ja kansallisten parlamenttien edustajat;

Kohti vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta

4. ylistää Eurooppa-neuvostoa, joka päätti säilyttää vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittämistä koskevan tavoitteen poliittisen asialistansa kärjessä ottamalla käyttöön hankkeen etene-
misen turvaamiseksi "tulostaulukon", mutta muistuttaa Eurooppa-neuvostoa siitä, että määrätietoisuuden taustalla on oltava kokonaisvaltainen näkemys, jossa otetaan erittäin tarkasti huomioon kysymykset, jotka vaikuttavat kansalaisten oikeuksiin, mukaan lukien hallituksen vastaiset oikeudet; uskoo, että näiden kriteerien suhteen huippukokouksen tuloksissa oli hieman epätasaisuutta ja puutteita, sillä esimerkiksi kansalaiset eivät saaneet mahdollisuutta turvautua Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen oikeuksiensa turvaamiseksi;

Perusoikeudet ja syrjinnän estäminen

5. pitää myönteisenä sen elimen kokoonpanoa ja sovittuja työtapoja, jonka tarkoituksena on laatia luonnos EU:n perusoikeuskirjaksi, ja tulee osallistumaan täysipainoisesti sen työhön;

6. asettaa suuria toiveita parlamentaarisen edustuksen vahvaan osuuteen tässä elimessä, mikä kuvastaa EU:n demokraattista kehitystä paremmin kuin mihin hallitusten välinen konferenssi pystyisi;

7. pitää toivottavana, että elimen toiminnan tulokset — jotka saattavat perustua ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta tehtyyn yleissopimukseen — sitovat yhteisön elimiä yhteisön oikeuden mukaisesti ja että niillä on siten välitön oikeusvaikutus unionin kansalaisiin;

8. toivoo, että kaikki elimen jäsenet nimitetään joulukuussa 1999 ja sitoutuu tähän omalta osaltaan; katsoo, että elimen puheenjohtajuuden tulee kuulua sen parlamentaariselle osapuolelle;

9. pahoittelee, että Eurooppa-neuvosto ei käyttänyt hyväkseen tätä tilaisuutta ryhtyä konkreettisiin toimiin vahvistaakseen oikeutta liikkua ja asua vapaasti koko unionin alueella ja vaikka se vakuutti kunnioitavansa avoimuuden periaatetta, se ei vahvistanut vapaata tiedonkulkua ja asiakirjojen saatavuutta koskevia kansalaisten oikeuksia (eikä salailun lopettamista neuvostossa sen toimiessa lainsäätäjän ominaisuudessa);

10. suhtautuu myönteisesti Eurooppa-neuvoston vaatimukseen rasismin ja muukalaisvihan torjunnan tehostamisesta, mutta muistuttaa valtioiden ja hallitusten päämiehille odottavansa näiltä vastaavasti tehokkaampia toimia, jotta vältetään luomasta kansalaisten mieliin miellelyhtymiä rikollisuuden, laittomien maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden välillä;

11. kannattaa Eurooppa-neuvoston vaatimusta siitä, että komission on tehtävä mahdollisimman pikaisesti ehdotuksia EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan soveltamisesta, mutta toivoo, että näissä ehdotuksissa otetaan huomioon kaikki artiklassa mainitut syrjinnän muodot;

Turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka

12. suhtautuu erittäin myönteisesti Eurooppa-neuvoston vakuutukseen siitä, että oikeutta hakea turvapaikkaa kunnioitetaan täydellisesti, mikä perustuu Geneven yleissopimuksen täysimääräiseen ja kokonaisvaltaiseen soveltamiseen, jolloin varmistetaan, että ketään ei palauteta takaisin vainottavaksi, eli palauttamiskiellon periaatetta noudatetaan edelleen;

13. pahoittelee, että Eurooppa-neuvosto ei kyennyt sopimaan yhteisestä turvapaikkajärjestelmästä vaan ainoastaan turvapaikkamenettelyä koskevista yhteisistä normeista, yhteisistä vähimmäisvaatimuksista turvapaikanhakijoiden vastaanotto-olosuhteille sekä pakolaisaseman tunnustamista ja sisältöä koskevien sääntöjen lähentämisestä, ja vaatii pikaisia toimia yhteisestä turvapaikkajärjestelmästä sopimiseksi ja yhtenäisen aseman saamiseksi turvapaikanhakijoille komission ehdotuksen mukaisesti; tällaisessa järjestelmässä on valvottava väärinkäytöksiä turvapaikkaperiaatteen suojaamiseksi;

Keskiviikko 27. lokakuuta 1999

14. pahoittelee, ettei Eurooppa-neuvosto kyennyt sopimaan kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisestä ja läheisyysperiaatteen mukaisesta suojelusta kustannusten jakamisen ja jäsenvaltioiden välisen taloudellisen yhteisvastuun perusteella, ja ilmoittaa kannattavansa EU:n rahoitusta sellaisissa tilanteissa, joissa suuria pakolaismääriä saapuu hakemaan tilapäistä suojelua;

15. vaatii viipymättä toteuttamaan lupaukset, joilla jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille taataan oikeudenmukainen kohtelu, ja sellaisen oikeudellisen aseman määrittely, johon kuuluvat EU:n kansalaisten oikeuksiin mahdollisimman hyvin verrattavissa olevat oikeudet, ja vaatii neuvostolta pikaisia komission ehdotuksen mukaisia päätöksiä EU:n yhteisestä viisumista ja pitkäaikaisista oleskeluluvista;

16. pyytää neuvostolta, ettei se kierrä Amsterdamin sopimuksella käyttöön otettua lainsäädännöllistä menettelyä, vaan varmistaa demokraattiset parlamentaariset valvonta- ja hyväksyntämenettelyt; vaatii, että maakohtaiset toimintaohjelmat eivät saa keskittyä vain ehkäisemään maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden saapumista kyseisistä maista, vaan niissä on puututtava pakolaisilmiön perussyihin ja selvitettävä miten unionin toimilla voitaisiin helpottaa näitä paineita; vaatii näiden toimien toteuttamiselle aikataulua ja budjettivarojen osoittamista;

17. pyytää neuvostoa harkitsemaan, voidaanko perustamissopimuksen IV osaston viisumeita, turvapaikkaa ja maahanmuuttoa koskevat tavoitteet saavuttaa ja voivatko jäsenvaltiot päästä sopimukseen ennen perustamissopimuksessa määrätyn viisivuotiskauden päättymistä, niin että kaikki tämän osaston piiriin kuuluvat päätökset voidaan tehdä 251 artiklassa mainitulla menettelyllä ja yhteisön tuomioistuimen toimivaltaan liittyvät säännökset voidaan hyväksyä ennen unionin laajentumista;

18. suhtautuu myönteisesti siihen päättäväisyyteen, jolla laitonta siirtolaisuutta torjutaan, mutta toistaa vaatimuksensa kielenkäyttöä koskevasta huolellisuudesta, jotta laittomia maahanmuuttajia, turvapaikanhakijoita ja pakolaisia ei sotketaisi toisiinsa, ja vaatii rangaistusten kohdistamista ihmiskauppaa käyviin ja maahanmuuttajia taloudellisesti riistäviin eikä heidän uhreihinsa;

19. toteaa, että Eurooppa-neuvosto ei pyytänyt komissiota esittämään ehdotusta, joka koskee kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia ja velvollisuuksia, ja kehottaa sen vuoksi komissiota tekemään tällaisen ehdotuksen siinä yhteydessä, kun se tekee EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisia syrjinnän vastaisia ehdotuksia; toteaa lisäksi, että ehdotusta ei pidä rajoittaa rasismiin ja muukalaisvihaan, kuten Eurooppa-neuvosto esitti;

Oikeussuojakeinot Euroopassa

20. kannattaa täysin tavoitetta, jonka mukaan todellisella Euroopan oikeusalueella jäsenvaltioiden keskenään ristiriitaiset tai mutkikkaat oikeus- ja hallintojärjestelmät eivät saisi estää tai haitata ihmisiä ja yrityksiä käyttämästä oikeuksistaan;

21. uskoo, että Euroopan oikeusalueen toteutuminen yksityishenkilöille olisi lähempänä, jos varhaisessa vaiheessa yksinkertaistetaan ja nopeutetaan rajat ylittäviä oikeudenkäyntejä, jotka koskevat kuluttaja-asioita sekä vähäisiä kaupallisia saamisia sekä elatusapusaamisia, parannetaan rikosten uhrien suojaa, heidän oikeussuojaansa ja oikeuttaan saada vahingonkorvauksia, sekä parannetaan muussa kuin omassa jäsenvaltiossaan rikoksesta syytettyjen oloja; tässä tarkoituksessa pyytää neuvostoa nopeasti sisällyttämään perustamissopimuksen IV osastoon Brysselin toisen yleissopimuksen sisällön;

22. panee merkille, että Eurooppa-neuvosto ja komissio sitoutuvat hyväksymään joulukuuhun 2000 mennessä toimenpideohjelman oikeuden päätöksiä koskevan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanemiseksi sekä lainsäädännön lähentämiseksi siviili- ja rikosoikeuden alalla aiheellisella tavalla ja vaatii, että tähän olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla turvataan johdonmukaiset ja riittävät normit oikeus- ja tuomioistuinmenettelylle kaikkialla unionin alueella, mukaan lukien oikeusavun järjestäminen ja "Euro-bail" -järjestelmän perustaminen, jotta syytetyt voisivat matkustaa kotiinsa odottamaan oikeudenkäyntiä; korostaa sitä, että vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta on täydennettävä sopimalla vähimmäisnormeista, joilla parannetaan muita oikeusjärjestelmiä kohtaan tunnettua luottamusta;

Keskiviikko 27. lokakuuta 1999**Rikollisuuden vastaiset toimet**

23. uskoo, että ehdotukset Europolin toimivaltuuksien lisäämisestä, Euroopan poliisipäälliköiden operatiivisen työryhmän, Euroopan poliisikoulutusopiston ja Eurojustin perustamisesta on toteutettava demokraattisen ja juridisen valvonnan sekä tietosuojan lujittamisen yhteydessä; toistaa siten pyyntönsä, että rikosasioissa harjoitettava poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö (jäljellä oleva "kolmas pilari") yhdistettäisiin yhteisön pilariin, jotta saavutettaisiin suurempi lainsäädännöllinen yhtenäisyys ja vahvempi demokraattinen valvonta;

24. kannattaa vaatimusta rikoslainsäädännön ja rahanpesua koskevien menettelyjen (esim. varojen jäljittäminen, jäädyttäminen ja takavarikointi) lähentämiseksi ja vaatii todellisia toimenpiteitä pankkialaisuuden ja verokeitaiden aiheuttamien esteiden poistamiseksi;

25. suhtautuu myönteisesti ajatukseen alueellisesta yhteistyöstä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa jäsenvaltioiden ja unionin rajanaapureina olevien kolmansien maiden välillä ja kannattaa vaatimusta unionin ulkoisia toimia oikeus- ja sisäasioissa koskevien selkeiden prioriteettien ja politiikan tavoitteiden laatimisesta ennen kesäkuussa 2000 pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta;

26. on yhtä mieltä siitä, että ulkoisia suhteita on käytettävä tehokkaalla ja yhdenmukaisella tavalla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi, mutta pyytää neuvostoa tulevaisuudessa tiedottamaan parlamentille ja kuulemaan sitä laajemmin kaikkien kolmansien maihin liittyvien neuvotteluidensa ja toimiansa osalta; pitää valitettavana sitä, että Eurooppa-neuvosto ei ole käyttänyt tilaisuutta hyväkseen vakuuttaakseen unionin kantavan vastuuta rajojensa ulkopuolella tapahtuvista väestöliikkeistä;

*

* *

27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

16. Oikeusasiamiehen nimittäminen**Päätös Euroopan unionin oikeusasiamiehen nimittämisestä**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan toisen kohdan ja 195 artiklan,
- ottaa huomioon EHTY:n perustamissopimuksen ja erityisesti sen 20 d artiklan,
- ottaa huomioon Euratomin perustamissopimuksen ja erityisesti sen 107 d artiklan,
- ottaa huomioon 9. maaliskuuta 1994 tekemänsä päätöksen oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevasta ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 177 artiklan,
- ottaa huomioon 31. heinäkuuta 1999 ⁽²⁾ julkaistun nimitysehdotuspyynnön,
- ottaa huomioon oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevan ohjesäännön ja yleisten hänen tehtäviensä hoitamista koskevien ehtojen 6 artiklan 2 kohdan sekä työjärjestyksen 177 artiklan 3 kohdan mukaisesti jätetyt nimitysehdotukset,
- ottaa huomioon hyväksyttävien ehdokkaiden listan,
- ottaa huomioon ehdokkaiden kuulemistilaisuudet asiasta vastaavassa valiokunnassa 19. lokakuuta 1999,
- ottaa huomioon 27. lokakuuta 1999 pidetyssä istunnossa toimitetun äänestyksen,

nimittää Jacob Magnus Södermanin Euroopan unionin oikeusasiamieheksi.

⁽¹⁾ EYVL L 113, 4.5.1994, s. 15.

⁽²⁾ EYVL C 220, 31.7.1999, s. 29.